

Εἶχε διατηρήσει περισσότεραν, ὅσης ἔχουσιν οἱ κα-  
τακτηταὶ φιλανθρωπίαν. Εἶς τινα μάχην εὐρῶν ἐν τῇ  
συμπλοκῇ νέον ἀξιωματικὸν Σουηδὸν πληγωμένον και  
ἀνέκων νὰ θαδίσῃ τὸν ἠνάγκασε νὰ λάβῃ τὸν ἵππον  
του, και ἐξήκολούθησεν αὐτὸς νὰ μάχεται πεζὸς ἡ-  
γούμενος τοῦ πεζικοῦ του.

Ὁ Κάρολος, ἀν και ἐξῆσε λιτότατα, στρατιώτης  
πὶς δυσχεραίνων τῷ παρουσίᾳσε κατὰ τὰς συμφορὰς  
τοῦ 1709 ἄρτον μέλανα εὐρωπιῶντα και κρίθινον,  
τὴν μόνην τροφήν, τὴν ὅποιαν εἶχον τότε τὰ στρα-  
τεύματα, και τῆς ὁποίας και ἐστεροῦντο πολλάκις· ὁ  
ἠγεμὼν οὗτος ἐδέχθη τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου ἀταρά-  
χως, και φαγὼν τοῦτον ὅλον, εἶπε μετὰ ψυχρότητος  
πρὸς τὸν στρατιώτην « δὲν εἶναι καλὸς, ἀλλὰ τρώγε-  
ται. »  
(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

K.

### ΠΕΡΙ ΚΟΡΑΣΙΩΝ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ.

Εἰς ὅλα τὰ θάρβαρα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος, τὸ ἡ-  
μιου μέρος κατεδικάσθη πάντοτε νὰ δουλεύῃ εἰλωτι-  
κῶς τὸ ἄλλο. Αἱ γυναῖκες προωρισμέναι κυρίως νὰ  
βοηθῶσι τοὺς ἄνδρας και ν' ἀνακουφίζωσι τὰς θλίψεις  
αὐτῶν, ἐτρέφοντο ἄλλοτε ὡς ἀνδράποδα, διέτριβον χω-  
ρισμένα ἀπὸ αὐτοὺς και ποτὲ δὲν ἐφαίνοντο ἐξω τῆς  
οἰκίας, χωρὶς νὰ ἔχωσι σκεπασμένον τὸ πρόσωπόν  
των, οὔτε κανεὶς ἐτόλμα καθ' ὁδὸν νὰ τὰς πλησιάσῃ·  
ὅθεν και αὐτὸς ὁ Θεμιστοκλῆς μεταβαίνων εἰς τῆς  
Περσίας τὴν μητρόπολιν ἵνα διασωθῇ ἀπὸ τῶν Ἀθη-  
ναίων τὴν ἀχαριστίαν, διήλθε δύω μηνῶν ὀλόκληρον  
δρόμον ἀπὸ τῆς Ἰωνίας τὰ παράλια εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ  
Μεγάλου Ἀρταξέρξου, κατακεκλεισμένος ὡς γυνὴ εἰς  
τὴν ἀρμάμαξαν, ὥστε οὔτε ὁ ἀμαξηλάτης ἠδυνήθη νὰ  
τὸν ἰδῇ, πολὺ δὲ μάλλον ποῖος ἦτο νὰ μάθῃ. Ὁ Πλού-  
ταρχος ἀναφέρων παράδειγμα τῆς τοιαύτης σκαιότητος  
τοὺς Πέρσας, φαίνεται ὅτι ἤθελε νὰ παραστήσῃ δια-  
φέροντας κατὰ τοῦτο τοὺς Ἕλληνας. Ἡμεῖς δὲ ἀν και  
δὲν τολμᾶμεν νὰ τοὺς συγκρίνωμεν πρὸς ἐκείνους,  
εὐρίσκομεν ὅμως ὅτι και αὐτοὶ εἶχον ἀνάλογόν τινα  
μὲ τὴν ὅποιαν ἐλέπομεν και τὴν σήμερον μετὰ τῶν  
ἀπολιτεῦτων λαῶν κατὰ τοῦτο ἀγροικίαν. Ἐπειδὴ  
ἀπὸ τοὺς ἡρωϊκοὺς τοῦ Ὀμήρου χρόνους ἕως τὴν ἀνθη-  
ροτάτην ἐποχὴν τῆς πολεμικῆς, ἐπιστημονικῆς και ἐιο-  
μηχανικῆς δόξης ἐπὶ Περικλέους, αἱ γυναῖκες δὲν εἶ-  
χον σχεδὸν κοινωνίαν μὲ τοὺς ἄνδρας, και ἐφυλάττοντο  
μὲ καταγέλαστον ζηλοτυπίαν. Σπανίως και μόνον διὰ  
κατεπειγούσας ἀνάγκας ἐσυγχωρεῖτο εἰς αὐτὰς νὰ ἐξ-  
έρχωνται· τοῦτο δὲ μαρτυρεῖ ὁ Εὐρυπίδης (Ἄνδρομ.)

Ἄλλ' εἴσοι θ' εἶσω μὴδὲ φαντάζου δόμων  
Πάραιθε τῶν δὲ μήποτ' αἰσχρὴν λάβης·

και ἄλλοῦ (Ἰφιγ. ἐν Αὐλ. και Φοίνισ.) πάλιν

Ὅχυροῖσε παρθενῶσι φρουροῦντας καλῶς,

εἰς δὲ τὸν Ἀριστοφάνην (Θεσμοφορ.) ἐλέπομεν ὅτι  
πολλάκις ἴσως συνέβαινε νὰ κατακλείωσι τὰς γυναῖ-  
κας μὲ μοχλοὺς και σφραγίδας. Και ὁ Μένανδρος δὲ  
ἀναφερόμενος ἀπὸ τὸν Στοβαῖον λέγει ὅτι δὲν ἔπρεπε  
νὰ προχωρῶσιν ἐπέκεινα τῆς αὐλείου θύρας·

Τοὺς τῶν γαμετῶν ὄρους ὑπερβαίνει  
γύναι,  
• • • πέρασ γὰρ αὐλείος θύρας.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν συμπεραίνεται εὐκόλως ὅποια  
ἦτο ἐν γένει ἡ ἀνατροπὴ τῶν ὑπανδρευμένων γυναικῶν  
και ἰδιαίτερος τῶν κορασιῶν ἡ τύχη. Ὁ ἄνθρωπος ὁ-  
μως δὲν δύναται νὰ μείνῃ πάντοτε μὲ σφαλέρᾳ ιδέας,  
ἀλλ' ἐλευθεροῦται κατ' ὀλίγον και βαθμηδὸν ἀπὸ τὰς  
προλήψεως. Διὰ τοῦτο ἐλέπομεν μεγίστην διαφορὰν  
κατὰ τοῦτο εἰς τοὺς Ῥωμαίους, τῶν ὁποίων αἱ γυναῖ-  
κες ὄχι μόνον ἀγωγὴν ἐλευθερωτέραν ἐλάμβανον, ἀλλὰ  
και εἰς τὰς θυσίας, ἢ τὰ συμπόσια παρευρίσκοντο και  
εἰς πολιτικὰς ὑποθέσεις ἐπέμβαλλον, και εἰς τοὺς ἄν-  
δρας εἶχον ὅπως οὖν τινὰ κυριότητα.

Δὲν πρέπει ὅμως πάλιν νὰ νομίζωμεν ὅλως ἀμαθεῖς  
τὰς γυναῖκας τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων. Ἡ Λεσβία Σαπφῶ  
ἐτίμησε τὴν ποίησιν μὲ τοὺς παθητικούς αὐτῆς στί-  
χους· ἡ Οἰθαία Κόρινθα και ἡ Μυρτώ ἔδωκαν φιλο-  
καλίας ποιητικῆς μαθήματα εἰς τὸν Πίνδαρον· ἡ  
Ἀργεῖα Τελέσιλλα διέπρεψεν ὡς φιλόμυθος καθ' ὅ-  
λην τὴν Πελοπόννησον· ἡ Σαμία Θεανὼ σύζυγος τοῦ  
Πυθαγόρου ἐγραψε περὶ παιδαγωγίας και οἰκονομίας·  
εἰς τῆς ὥρας Ἀσπασίας τὴν συναναστροφὴν ἐσύχναζε  
μὲ ἐλπίδα ὠφελείας και αὐτὸς ὁ ἐμβριθέστατος τῶν  
Ἑλλήνων φιλοσόφων Σωκράτης· ἡ Ἄλγεβρα τοῦ Διοφάν-  
του ἐσχολιάσθη ὑπὸ γυναικὸς και ἡ περίφημος ἀλλὰ  
δυστυχῆς Ἰπατία ἐδίδασκε τὰ μαθηματικά εἰς τὴν  
σχολὴν τῆς Ἀλεξανδρείας· ἐκτὸς τῶν ὀνομάτων τούτων  
εὐρίσκομεν πολλὰ ἄλλα εἰς τὸν Διογένην Λαέρτιον  
και ἄλλους συγγραφεῖς· ἀλλ' αὐτὰ ἀρκοῦσι νὰ παρα-  
στήσωσιν ὅτι μόνον ἡ διαφορὰ τῆς ἀνατροφῆς, εἰδείξε  
διάφορον ἄχρι τοῦδε τὴν φύσιν τοῦ ἀνδρὸς και τῆς  
γυναίκος. Ἡ ἀλήθεια αὕτη δὲν ἐπιδέχεται πλέον τὴν  
σήμερον παραμικρὰν ἀμφισβολίαν. Ἐπειδὴ ὑπάρχει γνω-  
στὸν μὲ πόσῃν δόξαν και εὐτυχίαν τῶν διοικουμένων  
λαῶν ἐβασίλευσαν κατὰ τὰς νεωτέρους χρόνους ἡ  
Ἑλισάβετ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἡ Χριστίνα εἰς τὴν Σουη-  
δικὴν και ἡ Αἰκατερίνα εἰς τὴν Ῥωσίαν. Αἱ γυναῖκες  
τῶν πολιτισμένων ἔθνων δὲν περιορίζονται πλέον εἰς  
τὴν φιλολογίαν, οὐτ' εὐχαριστοῦνται νὰ περιδιαβά-  
σωσιν, ὡς ἡ Στάελ τοὺς ἐκτεταμένους τῶν χαρίτων  
λειμώνας, συλλέγουσαι τὰ ἄνθη τῆς φαντασίας, τῆς  
ποιήσεως και μυθιστορίας, ἀλλ' ἐναμιλλώμεναι μὲ τοὺς  
ἄνδρας τολμῶσι ν' ἀναβαίνωσι και εἰς τὰς ὑψηλότη-  
τας ἐπιστημονικῆς θεωρίας. Ὁ Λαλάνδ, ὅστις ἔλαβε  
τὸν κόπον νὰ συντάξῃ ἐπίτηδες διὰ τὰς γυναῖκας  
ἀστρονομίαν ἀναφέρει πολλὰς, αἱ ὁποῖαι εὐδοκίμησαν  
εἰς τὰ μαθηματικά· ἡ Μαρία Cunitz, κόρη ἰατροῦ ἀπὸ  
τὴν Σιλεζίαν, ἐξέδωκεν ἀστρονομικοὺς πίνακας· ἡ σύζυ-  
γος και ἡ κόρη τοῦ ἀστρονόμου Muller ἐχρημάτισαν  
και αὐταὶ ἀστρονόμοι· ἡ Ἰωάννα Δουμαῖα ἐγραψε  
περὶ τοῦ συστήματος τοῦ Κοπερνίκου· ἡ σύζυγος τοῦ  
Ἐλβετίου παρετήρει μὲ αὐτὸν τὰ ἄστρα· αἱ ἀδελφαὶ  
τοῦ Μαμφρέδῃ ἀνέγραψαν τὰ ἀστρονομικὰ ἡμερολό-  
για τῆς Βονωνίας, αἱ δὲ ἀδελφαὶ τοῦ Kische τὰ τοῦ  
Βερολίνου· ἡ Μαρκεσία τοῦ Chatelet μετέφρασε τὸν  
Νεύτωνα· ἡ κόμησσα Πουζωλίνα ἐκδομάσεν ἀστρο-  
σκοπεῖον εἰς τὴν Πολωνίαν· ἡ Lepaute ἐλογάριαζε  
δέκα ὅλους χρόνους τὸ ἀστρονομικὸν ἡμερολόγιον τῆς  
Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων· ἡ Edwards εἰργάζετο εἰς

τὸ ναυτικὸν ἡμερολόγιον τοῦ Λονδίνου· ἡ Πιερώ ἐδί-  
 δασκε τὴν ἀστρονομίαν εἰς Παρισίους· ἡ Καρολίνα  
 Herschel ἀνεκάλυψε πέντε κομήτας, ἡ ἀνεψία τέλος  
 αὐτοῦ τοῦ Δαλάνδ ἐβόηθη τὸν πατέρα της εἰς τὰς  
 ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις, συντάξεν ὠροσκοπικοὺς  
 πίνακας πρὸς χρῆσιν τῶν ναυτικῶν καὶ συνεπέφερεν  
 ὕλην πολλὴν εἰς τὸ ἀστρονομικὸν σύγγραμμα τοῦ  
 θεοῦ της.

Τοιαῦται γυναῖκες πολλαπλασιάζονται τὴν σήμερον  
 εἰς ὅλους τοὺς φωτισμένους τόπους· ὅθεν βλέπομεν  
 ἀκαταπαύστως αὐτῶν τὰ ὀνόματα εἰς διάφορα συγ-  
 γράμματα. Ἡ Cecilia de Suna Folliero νεαπολί-  
 τις τὴν πατρίδα, μέλος τῆς πολιτειογραφικῆς ἢ μάλ-  
 λον χωρογραφικῆς ἐταιρείας ἔλαβε κατὰ τὸν Νοέμ-  
 βριον τοῦ 1836, χρυσοῦν βραβεῖον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ  
 δουκὸς Μοντμορανόου προέδρου, διὰ τὰς ἀξιολόγους  
 αὐτῆς διατριβάς (\*). Ἡ Κόμησσα Βικτορίνη de Char-  
 tenay καὶ ἡ Χριστίνη Τριβόλκιση Πριγκιπέσσα Bel-  
 gojoso, ἦτις διὰ τὰ ἐλεύθερα φρονήματά της καὶ τὸν  
 πατριωτισμὸν της, κατ' αὐτὴν τὴν σπανίαν ἐποχὴν  
 τῆς ἀτυχοῦς Ἰταλίας, ὡς πρόσφυς εὐρίσκεται ἐν τῷ  
 μέσῳ ἡμῶν. Καὶ αἱ δύο αὗται κυρίαὶ ἠξιώθησαν διὰ  
 τὴν παιδείαν αὐτῶν νὰ διορισθῶσι μέλη καὶ τῆς Ἀσια-  
 τικῆς ἐταιρείας τῶν Παρισίων. Ἡ νεάνις K. Anning  
 ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν Dorsetshire, περίφημος διὰ τὴν  
 πολυμάθειάν της, καὶ τὰς γεωλογικὰς μάλιστα γνώ-  
 σεις συγκαλεῖ εἰς τὸ παλαιοντολογικὸν αὐτῆς ταμεῖον  
 ὅλους τοὺς σοφοὺς τῆς Εὐρώπης.

Πλήθος καὶ ἄλλων γυναικῶν Ἀγγλίδων καταγίνον-  
 ται μὲ διάπυρον ζῆλον εἰς τὰς ἐπιστήμας· ἀλλὰ καὶ  
 αὐτὸς ὁ Cuvier ἀπὸ μίαν νεάνιδα γεωλόγον (τὴν  
 K. Rivière de Seriac près Castelnaut) ἔλαβε τὰ  
 ὠριότατα τῶν μαστοδόντων ὄστᾶ, περὶ τῶν ὁποίων  
 καὶ ἔγραψε. Τέλος ἡμεῖς αὐτοὶ ἐβλέπομεν πάντοτε εἰς  
 Παρισίους πλουσιωτάτων οἰκογενειῶν γυναῖκας καὶ  
 νεάνιδας ἐρχομένας νὰ ἀκούσωσι τὰ μαθήματα τῆς  
 φυσικῆς ἱστορίας τοῦ Cuvier εἰς τὸ Γαλλικὸν σχο-  
 λεῖον τῆς βοτανικῆς τοῦ Desfontaines, καὶ τῆς χη-  
 μείας τοῦ Laugier εἰς τὸν βοτανικὸν κήπον, τῆς Φυ-  
 σικῆς τοῦ Pouillet εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν βιομηχαν-  
 ικῶν ἀντικειμένων, τῆς ἀστρονομίας τοῦ Arago εἰς  
 τὸ ἀστεροσκοπεῖον, καὶ ἄλλα διάφορα μαθήματα, καὶ  
 ἄλλου καὶ ἐξαίρετως εἰς τὸ Ἀθήναιον.

Ἀπὸ τὸν διεξοδικὸν τοῦτον κατάλογον συνάγομεν  
 ὡς πόρισμα, ὅτι ἡ ἀνατροφή τῶν κορασιῶν εἰς τὴν Εὐ-  
 ρώπην ἐπασχολεῖ τὸσον τοὺς καλοὺς γονεῖς, ὅσον καὶ  
 τῶν ἀρρένων· εἰς τὴν παρούσῃ τῆς πολιτισμένης κοι-  
 νωνίας κατάστασιν, αἱ γυναῖκες γίνονται ἀληθεῖς σύν-  
 τροφοὶ καὶ βοηθοὶ τῶν ἀνδρῶν· αὐταὶ εὐρίσκονται εἰς  
 τὰ ἐργαστήρια τῶν τεχνιτῶν, εἰς τὰ γραφεῖα καὶ τὰς  
 ἀνταλλαγματικὰς τραπέζας τῶν ἐμπόρων καὶ εἰς ὅλας  
 τὰς ἀξιολόγους πράξεις καὶ ὑποθέσεις. Ἡ ἀνετος δὲ  
 αὐτῆς σχέσις ἐκτείνει τὸν ὀρίζοντα τῶν γνώσεων, ἡμε-

ρόνοι τὰ ἦθη, ἐμπνέει πίστιν, συνειθίζει τὸν ἀνθρώπον  
 εἰς σπαρτιατικὴν σωφροσύνην καὶ εὐπρέπειαν, εὐκολώνει  
 κατ' ἐξοχὴν τὴν ἀμοιβαίαν σπουδὴν τῶν χαρακτήρων,  
 ἐκπυρρύνει ἐνάρτεον ἔρωτα καὶ συνάπτει μὲ ἀδιαφύκ-  
 τους δεσμοὺς νέας καὶ νέους, τῶν ὁποίων ὁ κατὰ τό-  
 χην γάμος ἤθελεν ἴσως φαρμακεύσει ὀλόκληρον τὴν  
 ζωὴν.

Εἰς τὴν Εὐρώπην (ἐκτὸς ἴσως τῆς Ἀγγλίας) δὲν  
 εὐρίσκονται πλείοτεραι ὠραῖαι γυναῖκες, παρόσον εἰς  
 ἄλλους τόπους· ἀλλ' ἡ καλὴ καὶ πεφροντισμένη ἀνα-  
 τροφὴ ἀναπληροῖ ὑπερεκπερισσοῦ πολλάκις τοῦ κάλους  
 τὴν ἔλλειψιν· ἐπειδὴ δὲ εἰς ὅλα τὰ πράγματα ἡ φύσις  
 ἐνεργεῖ μὲ σταθμὸν καὶ μέτρον, παντοῦ σχεδὸν ὅπου  
 λείπεται σωματικαὶ χάριτες θέλομεν ἀπαντήσει ἡθι-  
 κὰς ἀρετὰς καὶ ψυχικὰ προτερήματα· ὁ ἔρωσ ὑπάρχει  
 ἄνθος ἐφήμερον, τὸ ὅποιον μαρναίνει ἢ ἐλαχίστη πνοή,  
 ἀλλ' ἡ ἀμοιβαία ὑπόληψις τῶν συζύγων, ἣτις ἔχει  
 βάσιν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τὰ ἀγαθὰ, ὁμοιά-  
 ζει δένδρον, τὸ ὅποιον αὐξάνει κατὰ συνέχειαν καὶ  
 ὅτω προχωρεῖ τὴν ἡλικίαν, τόσον βαθύτερον ἐκτείνει  
 τὰς ρίζας.

Ἄλλ' ὅποια πρέπει ἄρα γὰ νὰ ἦναι τῶν κορασιῶν ἡ  
 ἀγωγή, ὁ Πλάτων εἰσάγει τὰς γυναῖκας καὶ εἰς τὴν  
 διοίκησιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, καὶ εἰς τῶν  
 στρατευμάτων αὐτῶν τὴν ὀδηγίαν· ἡ δὲ ἱστορία ἀπέ-  
 δεῖξεν ὅτι δύναται τῶντι σχεδὸν κατὰ πάντα νὰ  
 εὐδοκιμήσωσιν· ἀλλὰ διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ κοινω-  
 νικοῦ βίου ἀρκεῖ εἰς τὴν γυναῖκα νὰ ἀναλάβῃ ὅλην τὴν  
 μέριμναν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων, τοὺς οἰκτικοὺς  
 περισπασμοὺς καὶ ἐξικρέτως τὴν ἐπιμέλειαν τῆς παι-  
 दाγωγίας· ἀρκεῖ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄνδρα νὰ ἔχη αὐτὴν  
 βοηθὸν εἰς τὰς ἐσωτερικὰς χρεῖας, πιστὸν σύμβουλον εἰς  
 τὰς ἀνάγκας του, καὶ φρόνημον παρηγόρον εἰς ὅλας  
 τὰς θλίψεις.

Καλὴν τῶν κορασιῶν ἀνατροφήν μόνον εἰς τὰ κοινὰ  
 καταστήματα δύναμεθα νὰ εὐρωμεν καθότι ἐκεῖ ἡ  
 ἀμιλλα ἐρεθίζει τὰ πνεύματα, ἡ δὲ συναναστροφή  
 διεγείρει εἰς τὴν καρδίαν αἰωνίου φιλίας καὶ ἀγάπης  
 αἰσθήματα, γενικῶς δὲν πρέπει νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς  
 τὴν σοφίαν, ἀλλ' ἂν ἔχη ἢ νῆα ἐκ φύσεως τὸ ἐνδόσι-  
 μον, ἀμαρτάνομεν πολὺ ἐμποδίζοντες τὴν εἰς τὴν  
 σπουδὴν αὐτῆς κλίσιν· τίποτε δὲν ἐξαπλόνει τῶν ἰδεῶν  
 τὸν κύκλον ὅσον ἡ μάθησις τῶν γλωσσῶν· διὰ τοῦτο  
 οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι ὠνόμασαν διφυῆ τὸν Κέκροπα,  
 καθότι ἐγνώριζε δύο γλώσσας τὴν Αἰγυπτιακὴν καὶ  
 Ἑλληνικὴν· συμφέροι ἄρα νὰ διδάσκωνται τὰ κοράσια  
 τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν γλώσσαν καὶ ξένην τινὰ διάλεκτον  
 ἄλλην, καὶ μᾶλλον τὴν Γαλλικὴν, ὡς εἰς τὸ προλα-  
 βὸν ἄρθρον μας εἶπομεν· εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀμιλῇ καθα-  
 ρῶς ἡ νῆα καὶ νὰ γνωρίζῃ τῶν πραγμάτων τὰς κυρίας  
 λέξεις· ἐπειδὴ αὐτὴ μέλλει ποτὲ νὰ μορφώσῃ τὴν γλώσ-  
 σαν τοῦ βρέφους της, αὐτὴ τὴν τρόπον τινὰ μέλλει νὰ τὸ  
 πλάσῃ κατ' ἰδίαν της εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν· αὐτῆς  
 πρώτης τὴν φωνὴν τοῦτο θέλει ἀκούσει, ἀπ' αὐτῆς θέλει  
 ζητεῖ λύσιν ὅλων του τῶν ἀποριῶν· πόσα λοιπὸν ἄλλα  
 πράγματα χρεωστῆ ἀκόμη νὰ διδαχθῇ ἡ μήτηρ διὰ  
 νὰ εὐχαριστήσῃ ἐν καιρῷ τοῦ τέκνου τὴν πολυπράγμονα  
 περιέργειαν! δύναται νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ἄλλον τὴν  
 πρώτην μόρφωσιν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας·  
 μήπως εἶναι εὐκόλον ἔπειτα νὰ ἐξελείψῃ τὰς στρεβλὰς

(\*) Ἡ διοίκσις αὐτῆς Κυρίας, ἣτις μεταβαίνει σχεδὸν κατ' ἔτος  
 ἀπὸ τὴν Νεάπολιν εἰς Παρισίους, τὸ μοναδικὸν ἴσως καὶ ἄξιον θέατρον  
 τῶν ἐνδόξων προτερημάτων, ἔγραψε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἀκό-  
 λουθα· I. Traité sur les Moyens de faire conoeourir les fem-  
 mes au bonheur public et à leur propre bien-être. II. Sur  
 l' état actuel de la musique à Naples sur tout, parmi les  
 femmes. III. Essai philosophique sur l' éducation.

ιδέας από τὸ πνεῦμα, ὡς ἂν ἀπὸ παλίμψηστον; ἡ ἀπό τὴν καρδίαν τὰ αἰσθήματα ὡς φυτὰ ἀκανθώδη καὶ βλαβερά βλαστήσαντα μεταξύ τοῦ καθροῦ σίτου.

Πρέπει ἄρα νὰ θησαυρίσῃ ἱκανὰς γνώσεις ἢ καλῶς ἀνατετραμμένη νέα, ὡς ἐφόδιον τοῦ μέλλοντος εἴου ἢ Γεωγραφία, ἡ Ἀριθμητικὴ, ἡ Ἱστορία εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ μαθημάτων· εἰς αὐτὰ δὲ πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ ἀπλᾶς τῆς φυσικῆς καὶ Χημείας ιδέας ὅσαι ἔχουσι σχέσιν μὲ τὰ συγχρότερον προσπίπτοντα ἔμπροσθέν μας ἀντικείμενα.

Ἀλλὰ τὰ σπουδάσματα ταῦτα δὲν συμπληροῦσι τὴν καλὴν τῶν κορασιῶν ἀνατροφὴν· ἡ νέα ὀφείλει ὄχι ὀλιγώτερον νὰ γυμνασθῇ εἰς τὰ διάφορα χειροτεχνήματα, καθὼς τὸ κέντημα, τὸ βράξιμον καὶ τὸ πλέξιμον συμφέρει δὲ ὁμοίως εἰς ἐκείνας, ὅσας ἡ τύχη ἐβόηθησε νὰ θυσιάζωσιν ἐνταυτῷ καὶ εἰς τὰς Μούσας καὶ εἰς τὰς χάριτας, ὁ χορὸς ὅστις ἔλασκει τὸ σῶμα, ἀναπτύσσει τὰ μέλη, δίδει ρυθμὸν εἰς τὸ περιπάτημα καὶ εἰς ὅλας ἀπλῶς τὰς κινήσεις, ὠφελεῖ πολὺ τὰς χλωρωτικὰς καὶ χοιραδικὰς νέας· εἶναι τὸ ἀθώοτατον διασπασμα ὄλων, καὶ τόσῳ συνήθης εἰς τὰς ἐσπερινὰς συναναστροφάς, ὥστε θεωρεῖται ὡς ἐν ἐκ τῶν πολλῶν ἐλευθερίου καὶ πεφροντισμένης ἀγωγῆς στοιχείων· κατ' ἔχονθ' ὅμως πρέπει νὰ διδάσκωνται αἱ νέαι τὴν μουσικὴν προικισμένα ἀπὸ τὸν δημιουργὸν μὲ φωνῶν μελιγρὰν καὶ εὐπλαστον, ἔχουσι χρέος καὶ αὐτὴν νὰ καταστήσωσι τελειωτέραν μὲ τὸ μέλος θέλουσι καταθέλγει τοὺς θλιβομένους συμβίους των· τοῦ Δαβὶδ ἡ ἀρμονικὴ λύρα διέλυσε τοῦ Σαοὺλ τὴν εαυτοῦ τὴν μελαγχολίαν· διὰ τῆς Μουσικῆς, κατὰ τὸν Ὀμηρον, ἀπεκοίμωσαν οἱ ἰατροὶ τοὺς σκληροὺς πόνοὺς τοὺς ὀποίους ὑπέφερον ὁ δὴ γηθεὶς Ὀδυσσεύς· διὰ τῆς μουσικῆς ὁ δοῦξ τῆς Παναρίας Ἀλβέρτος κατεπράυνε τοὺς παροξυσμοὺς τῆς ὑποχοδρίας του· τίποτε σχεδὸν δὲν δύναται νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰ μαγευτικὰ θέληγτρα τῆς μελωδίας· μὲ αὐτὴν αἱ σειρήνες ἔσυρον τοὺς παραπλέοντας, καὶ ὁ Ὀρφεύς, ὅστις ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀναβιβάσῃ ἀπὸ τὸν Ἄδην εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τὴν ὠραίαν του Εὐρυνδίκην, ἐτιθάσσευε τὰ θηρία καὶ ἐκίνει τὰς ἄρῃς· δὲν γνωρίζω πρᾶγμα, τὸ ὅποιον νὰ ἐξημερόνῃ καὶ σήμερον τοὺς ἀγρίους λαοὺς, καθὼς ἄλλοτε τοὺς Ἀρκάδας, νὰ μαλάσῃ τόσον τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἢ νὰ ἐμπνέῃ γλυκύτερα συμπαθείας καὶ ἔρωτος καὶ μελαγχολίας αἰσθήματα, ὅσον ἡ μουσικὴ· διὰ τοῦτο οἱ ἔμπειροί καὶ ἡμῶν πρόπατορες ἐθεώρουν τὴν τέχνην ταύτην ὡς οὐσιωδέστατον τῆς παιδομαθείας μέρος.

Ἀλλὰ καὶ περὶ ζωγραφίας τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχον, καὶ ὅλαι σχεδὸν αἱ πόλεις τὰ αὐτὰ περὶ αὐτῆς ἔφημιζαν· ὅθεν αἱ ὠραῖαι τέχναι εἶχον φθάσει εἰς τόσον ἀκμὴν τελειότητος καὶ ἐγεννήθησαν εἰς τόσον μικρὸν τόπον τόσοι ἔνδοξοι ζωγράφοι, ὅποιοι ὁ Πολύγνωτος, ὁ Ζεῦξις, ὁ Τίμανθος, ὁ Πρωτογένης καὶ ὁ Ἀπελλῆς.

Ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ζωγραφία ἐνθουσιάζουσι σήμερον ὁμοίως τὰς ἐλευθερίως ἀνατρεφόμενας νεάνιδας τῆς Εὐρώπης, καὶ τιμῶνται δι' αὐτὰς κατ' ἀξίαν, ὥστε εἶναι σπανιώτατον νὰ εὑρεθῇ μία ἐκ τούτων ἀνίδεος τῆς μῆας, ἢ τῆς ἄλλης τέχνης.

Ὀφείλομεν ἄρα νὰ μιμηθῶμεν καὶ κατὰ τοῦτο τοῦ

ἔνδοξου ἡμῶν προγόνου, οἵτινες ἔδωκαν τὸ παράδειγμα τοῦ καλοῦ εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη.

Προσφέρομεν πολλὴν τιμὴν καὶ ἐπαινοῦμεν ἀξίως τὸν ἐκ Σπετζῶν Κύριον I . . . M . . . , ὅστις εὐχαρίστως καὶ μετὰ προθυμίας ἐνέδωκε καὶ συγκατένευσε εἰς τὴν κλίσιν καὶ θέλησιν τῆς μεγαλητέρας θυγατρὸς του, καὶ τὴν ἐπεμφεν εἰς Ῥώμην μὲ τὸν θεῖόν της, διὰ νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὴν ὠραίαν τέχνην τῆς ζωγραφικῆς. Φυσικὴν ἔχουσα κλίσιν ἡ ἀξιότιμος αὕτη νεάνις, ἐνῷ ἐσπούδασεν εἰς τὴν Φιλεκπαιδευτικὴν Ἑταιρίαν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν Γλῶσσας, καὶ ἐδιδάχθη διάφορα χειροτεχνήματα. Ἡ Ἱστογραφία καὶ ἔπειτα ἡ Ζωγραφικὴ, τὴν ἐμάγευσαν καὶ ἀπεφάσισε ν' ἀφιερῶθῃ εἰς τὸ στάδιον αὐτό· οὐδεμία ἡ ἀμφιβολία ὅτι θέλει ἐπιδύσῃ καὶ θέλει τιμῆσῃ τὴν πατρίδα της καὶ τὴν οἰκογένειάν της. Εἶθε καὶ ἄλλαι νεάνιδές μας νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα της εἰς διαφόρους ἄλλας ἐπιστήμας καὶ νὰ ἐμπνευσθῶσιν οἱ γονεῖς των ἀπὸ τῆς φιλοτιμίας τὸ αἰσθημα διὰ νὰ συγκατανεύουν εἰς τὰς δικαίας καὶ ὀρθὰς αἰτήσεις τῶν τέκνων των. Αἱ Ἑλληνίδες ἔχουσι εὐφύαν καὶ κλίσιν εἰς τὰ καλὰ αὐτόματον. Ὅθεν θέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ μὴ φανῶσι κατώτεροι παρὰ τοὺς ἄνδρας εἰς τὴν παιδείαν, ὅταν λάξωσι τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν. Γνωρίζομεν τινὰς τόσῳ μᾶλλον ἀξιεπαίνους διὰ τῆς συναναστροφῆς αὐτῶν τὰ θέληγτρα, ὅση κατώρθωσαν αὐτοδίδακτοι σχεδὸν νὰ μάθωσι πολλὰ πράγματα εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦς τῆς πατρίδος καὶ μεταξύ δεινῶν περιστάσεων.

Ἑλληνες γονεῖς! τὰ τέκνα σας ὀλίγην χάριν θέλουσι σὰς ἔχει, διότι τὰ ἐφέρατε εἰς τὸν πολυῶδον καὶ πρόσκαιρον αὐτὸν κόσμον· ἀλλὰ θέλουσιν εὐγνωμονεῖ διὰ εἴου, ἂν δώσητε εἰς αὐτὰ ἀνατροφὴν ἀνάλογον μὲ τὴν κατάστασιν σας. Μόνη ἡ περὶ τοῦτο ἐπιμέλεια γεννᾷ τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας εἰς τὰς ψυχὰς των. Ἡ ὀρθὴ ἀγωγή ἔχει σκοπὸν νὰ μορφώσῃ τὸ σῶμα, νὰ προικίσῃ μὲ ἐνάρετα αἰσθήματα τὴν καρδίαν καὶ μὲ γνώσεις τὸ πνεῦμα. Ἀπὸ τὴν ἀρμονίαν τῶν τριῶν τούτων πραγμάτων συνίσταται κυρίως ἡ ἀληθὴς παιδεία ἣτις πρέπει νὰ διδάσκη τοὺς μὲν πλουσίους πῶς νὰ διοικῶσιν ὠφελίμως τὰ χρήματά των, ὡς καλοὶ τοῦ πλοῦτου ταμίαι, τοὺς δὲ ἐνδεεῖς πῶς νὰ ὑποφέρωσιν ἀγογγύστως τῆς δυστυχίας καὶ τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν τὸ βάρος. Πρὸς ὅλους δὲ νὰ χρησιμεύωσι, καθόσον δύναται, εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἰς τὴν πατρίδα. H.

## ΠΟΙΚΙΛΑ.

### ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ.

Εἰς τὰ διάφορα μνημεῖα τοῦ μεσαιῶνος οἱ χριστιανοὶ λιθοξόφοι ἀπεικόνισαν πολλάκις τὸν διάβολον. Αἱ εἰκόνες αὐτοῦ διαφέρουσιν ἐπαισθητῶς κατὰ τε τοὺς τόπους καὶ τὰς ἐποχάς· καὶ πρὶν ἢ τῷ προσαρτήσωσιν τὸ κέρας, τὰ κέρατα καὶ τοὺς διχαλοτοῦς πόδας, τὸν ὑπέβαλον εἰς πολλὰς ἄλλας μεταμορφώσεις. Αἱ ἀρχαιότεραι μικρογραφίαι καὶ ἰδίως τὰ δίπτυχα τῆς ἔκτης καὶ τῆς ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος, παρρωτῶσιν αὐτὸν ὡς ἄνδρα γενειήτην, γρυπομύτην καὶ ἔχοντα